

TEDENSKA SLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

Leto IV.

V Ljubljani, dne 12. januarja 1928

2. številka

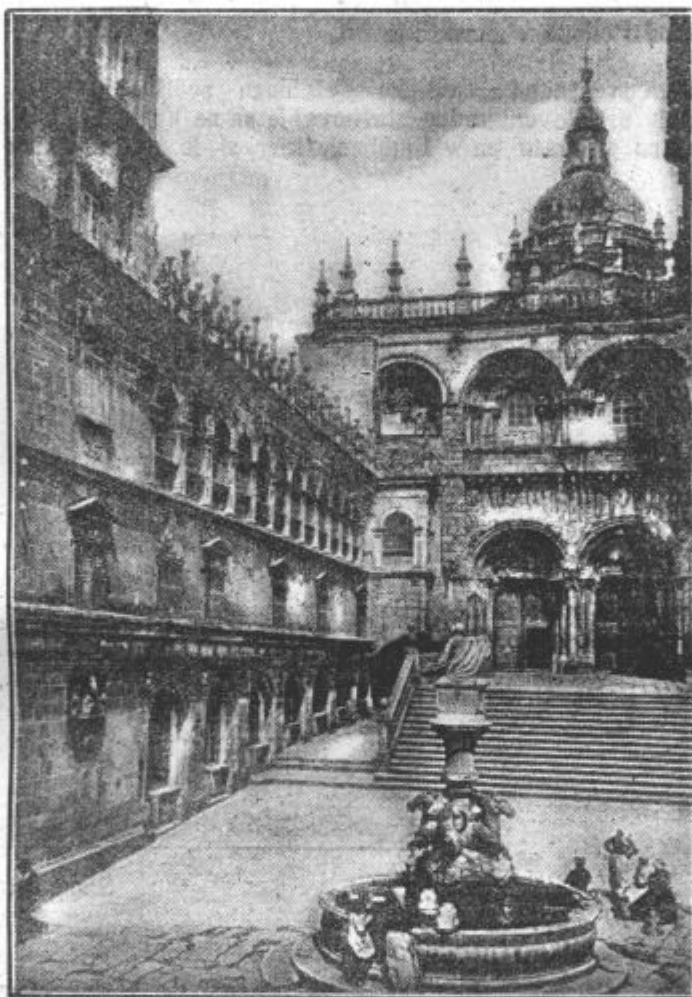
Čudne razmere v Španiji

Star slovenski pregovor, katerega so se posluževali naši pobožni dedje, da je z duhovščino pač tako, kakor s soljo, ki je neobhodno potrebna, ako jo pa rabimo preveč, pa škoduje, se menda ni nikjer tako uresničil, kakor v veliki, na vseh prirodnih zakladih bogati Španiji.

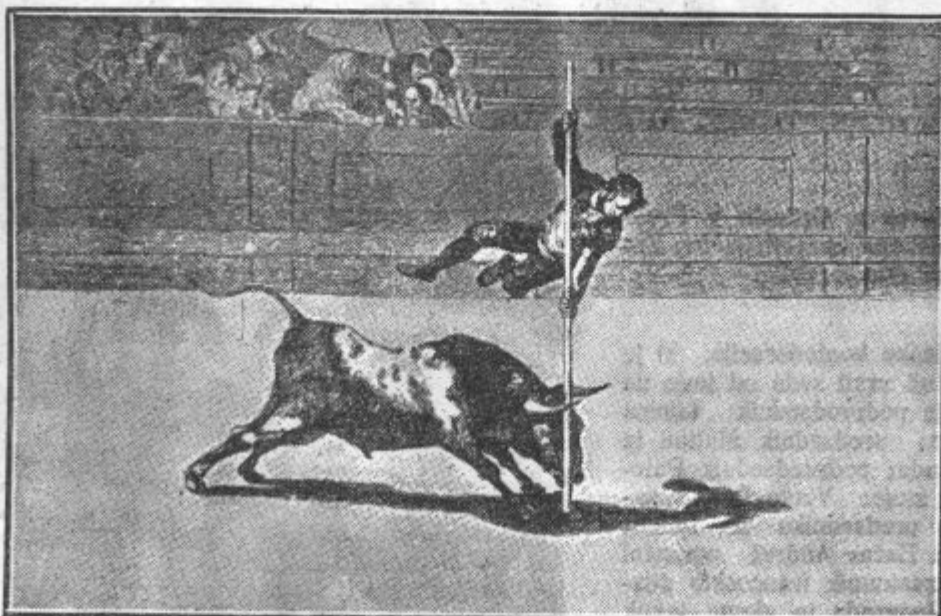
Našemu narodu je Španija znana le iz romanja v Kompostele, drugače pa nismo imeli nikdar nikakih vezi s Španci. Španija, katera meji na nam dobro znano zelo kulturno Francijo, je še dandanes zelo nazadnjaška in kar ne more izbrisati sledi svoje temne preteklosti.

V Španiji, ki je igrala v svetovni zgodovini, posebno v srednjem veku in v novejši dobi izredno vlogo, najlažje opazujemo, kaj se zgodi z deželo, kjer prekorači verska strpnost svojo mejo in kjer ljudje ne pojmijo lepih Kristovih nauk, nego jih izkoriščajo slepo v svojo osebno korist.

Najbolj cveteča je bila Španija pod vladavino Maurov, to so bili Afričani, ki so prišli početkom osmega stoletja na Pirenejski polotok, kjer se razprostira špansko kraljestvo in so premagali tamošnje prebivalce. Gospodovali so nekaj stoletij in dvignili v deželi industrijo, poljedelstvo in umetnost. Izkopali so velike vodovode in kanale, ki so napajali razne drugače nerodovitne pokrajine. Kmalu so se jeli pojavljati zopet Evropejci, pritiskajoči od severovzhoda, ki so se dolgo borili proti Maurom s pretvezo, da se borijo za sveto vero. Ko so tekom več stoletij premagali afriške priseljence, so se v imenu krščanstva silno maščevali. Pravtako kakor z Mauri so postopali krščanski Španci tudi z ostalimi drugovercji. Najhujše so divjali za časa najbolj nečestne človeške dobe, strašne inkvizicije. Od l. 1481 do 1498 so pod vodstvom dominikanskega priporja Tomaža Torquemeda požgali na grmadah 8800 ljudi. Najhujša grozodejstva so se vršila pod vladavino Habsburžanov, ki so precej dolgo sedeli na španskem prestolu. V španski inkviziciji je igral precej vlogo tudi sv. Ignacij, nazvan Ignacij Loyola, kateri pa je bil kljub njegovi verski prena-



Značilen trg v španskem mestu.



Bikoborec v veliki nevarnosti.

petosti obsojen radi sumnje čarodejstva. Pod takimi razmerami torej dežela ni mogla napredovati.

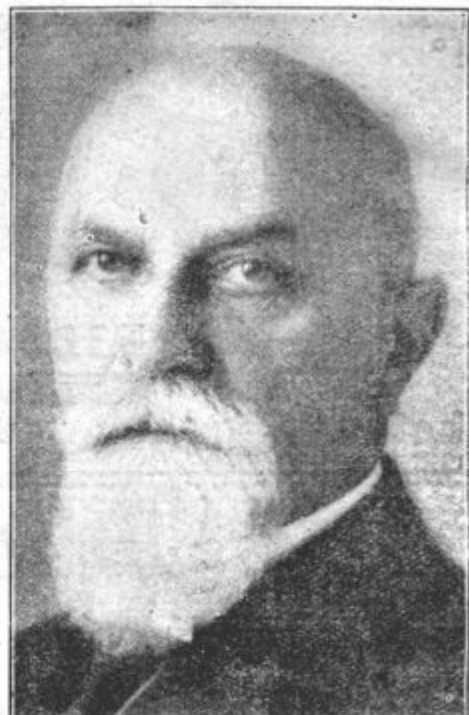
Od tedaj, ko so bili premagani Mauri, sta vladali v Španiji cerkvena in pa posvetna gospoda, ki si nista prišli skoraj nikoli v nasprotstvo. Trpelo je ubogo, posebno kmečko ljudstvo, ki se je udalo v božjo voljo. Dočim sta kmet in delavec stradala, je obojna gospoda živela lepo življenje.

Med najsvečanejših zabav Špancev so spadale bikoborbe, ki so se kljub nevarnostim za ljudi in strašnemu trpinčenju živali obdržale še do dandanes. Kakor z ljudmi, katerih so toliko tisočev požgali, niso imeli usmiljenja, tako nimajo sočutja z živalmi.

Bikoborbe so uprizarjali že stari Grki in tudi Rimljani. Kljub temu, da so jih prepovedovali nekateri cesarji in papeži, pa so se obdržale še do dandanes v Španiji. Uprižarjajo jih pri vsih večjih prireditvah, katerim prisostvujejo razni mogotci. Za prireditve potrebne živali rede in pasejo po visokih planinah. Navadno so to manjši ali drugače zelo močni biki s precej dolgim rogovjem. V velikih cirkusih, večinoma zidanih iz kamena, se zberejo velikanske množice ljudi in sicer na krajih, kjer niso najmanj izpostavljeni nevarnosti, da jih napade razjarjena žival. Na igrišču se pojavijo prvi jezdec, na slabelih konjih, oboroženi s sulicami; za njimi prihajajo pešci, v rokah noseč dolge rdeče šerpe in kot zadnji pride glavni borilec, z mečem v roki. Ta ima nalogo usmrtiti podivjanega bika. Na to odprejo kletke in pričnejo bika dražiti z rdeče barvanimi predmeti ter zbadati s sulicami. Bik se prične zaletavati, borilci pa se mu spretno izogibljejo, da jih ne nasadi na roge. Ako bik noče podivjati, ga zbadajo še z raznimi drugimi predmeti in mu zažgejo na kožo obešene palice, napolnjene s smodnikom, dokler končno le ne pobesni. Tembolj divja uboga žival, tem večji je užitek gledalcev. Ko prične omagovati ranjena žival, nausmrti. Skoraj vsako leto se dogodi, da v pričo velike množice bik umori svojega nasprotnika.



Pogled na Smreče nad Podlipo v zimski krasoti.



Desno:

Dr. Anton Rogina je imenovan za novega predsednika višjega deželnega sodišča v Ljubljani. Rojen je bil leta 1862. v Podgorju pri Slovenjgradcu, služboval je pa na Vrhniki, v Kranjski gori, Novem mestu in Gradcu, po prevratu pa v Ljubljani, kjer si je stekel velike zasluge za naše pravosodje.



Levo:

Marija Grasselli-jeva, prva slovenska županja mesta Ljubljane, je minuli teden umrla v visoki starosti 83 let. Bila je vzorna slovenska žena, doma iz Kranja in ugledne Krisperjeve rodbine, in tiha spremljevalka velikega dela svojega soproga, bivšega župana Petra Grassellija.



Smučarji v zimski prirodi.

Spodaj:

Zastopniki akademske zveze «Pobratinstva» ob priliki zborovanja v Ljubljani.



Igralci prosvetnega krožka «Zora» v Grilncih v Prekmurju, ki se pod vodstvom šolskega upravitelja Fr. Zupaniča krasno in uspešno razvija.

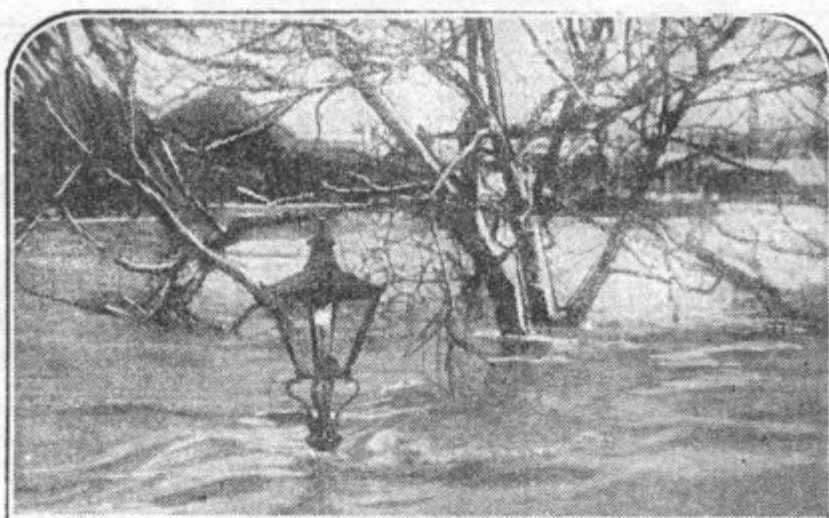
Desno:

Izvršni odbor Mednarodne dijaške konfederacije, ki je zborovala v Ljubljani. V spodnji vrsti sede od leve na desno: zastopnik Danske, ki je podpredsednik; tajnica konfederacije, ki je Angležinja; predsednik Maltni iz Italije; I. Živančević iz Beograda; podpredsednik Paleček iz Češkoslovaške; zadaj stoje: Vlado Šenk, zastopnik naših dijakov; tajnik predsednika iz Italije; podpredsednik iz Francije; dr. Bačar Andrej, pomožni tajnik; zastopnik Madžarov; zastopnik francoskih dijakov; Milutin Stevanović iz Beograda in glavni tajnik Požarišky. Ogledali so si tudi Gorenjsko z Bledom in njih lepote niso mogli pre hvaliti.





France Marolt, Strnišin tatinski pajdaš, ki je z njim kradel posebno kolesa pa tudi konje. Sedaj sedita pri dež. sodišču v Ljubljani.



Strašne povodnji so na Angleškem v Londonu in okolici napravile neprecenljivo škodo. Na sliki vidimo, kako visoko so bile poplavljene ulice, da se iz nje komaj še vidi cestna svetiljka.



Peter Strniša, ki je z Maroltom kradel po Ljubljani, kar sta dosegla, in potem prodajala ukradene stvari po Gorenjskem.



Primo de Rivera, ki, kakor Mussolini v Italiji nasilno vlada v Španiji.



V sredini:
Španski velikaš iz dobe, ko je bila Španija na višku svoje moči in slave.



Španec sv. Ignacij z Loyola, ki je ustanovil jezuitski red

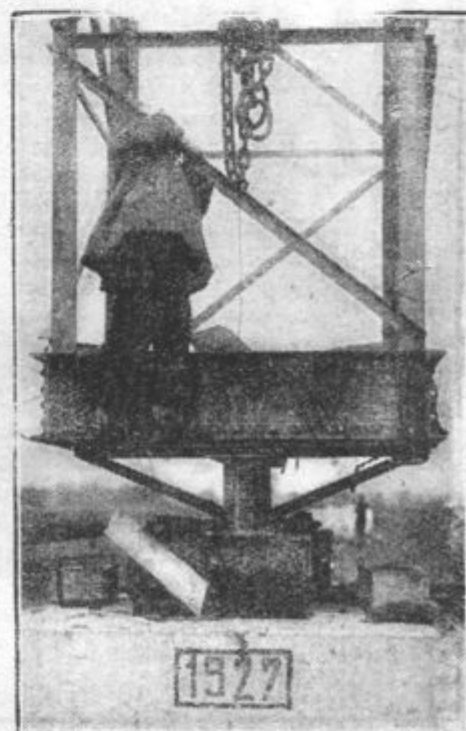


Desno:

Podstavek enega izmed antenskih stolpov radiooddajne postaje, ki jo grade v Domžalah. Stolp je ves železen, tehta 66.000 kg in je 120 m visok, a stoji, kakor vidimo na sliki, le na enem podstavku, ki ga nadomeste s štirimi porcelanastimi stebriči.

Levo:

Posestnik Tone Dolinar iz Podlippe pri Izlakah, ki so ga ubili fantje Jože in Tone Kuhar in delavec Senekar iz Št. Jurja in sta bila obsojena prva dva na po eno leto, tretji pa na 10 mesecev težke ječe s poostrenjem, ker so mu zadali 17 obodlajev z noži. Za ta zverinski zločin pač nizka kazen!

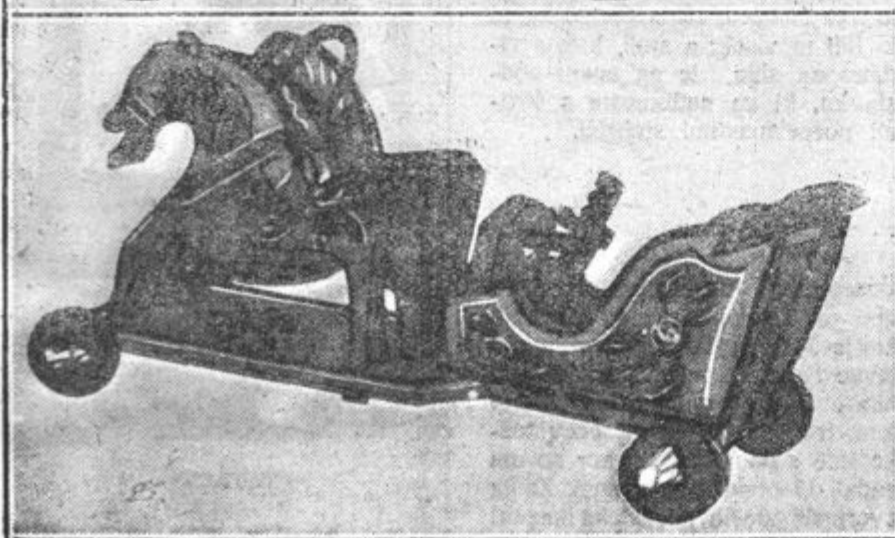
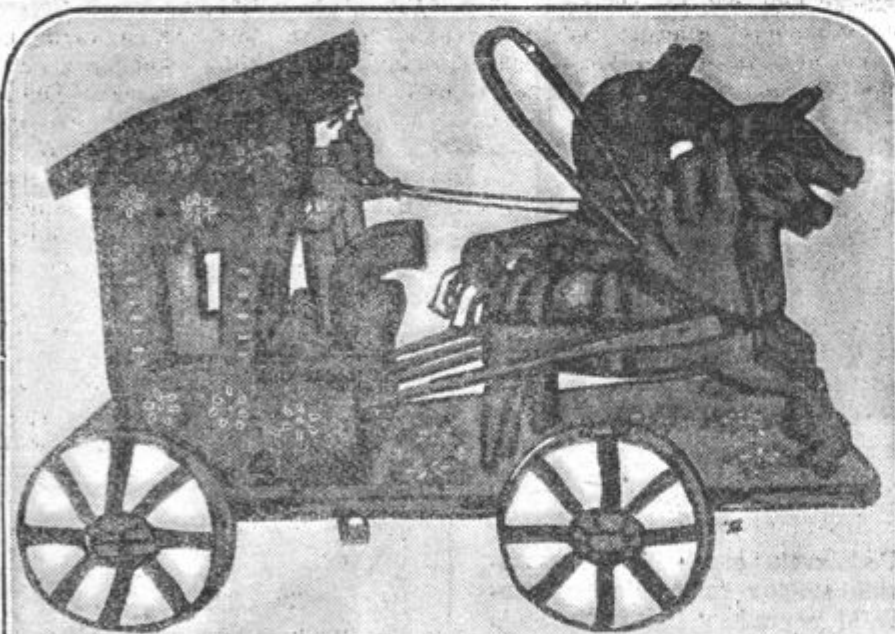




Velika eksplozija v Berlinu, ki je uničila štirinadstropno hišo in je zahtevala mnogo človeških žrtev.

Desno:

Kaj smatrajo črnici za najboljše jedi? Zgoraj prodajalec merjascev na Borneu, največjem otoku sveta. Na desni vidimo črnca, ki tolče riž v lesene koritu kakor v stopah. Spodaj pa zamorci peko — psa.



Levo:

Igrače, ki jih z velikim umetniškim okusom izdelujejo kmetje v Rusiji, ki je eno njih glavnih domačih opravil, kadar nimajo dela na polju. Posebno radi vpodabljajo peteline, konje in vozove. Posebnost teh igrač je, da so izdelane iz enega samega kosa lesa. Zgoraj vidimo trojko t. j. trovprežni voz, spodaj pa trojko v preprostejši izdelavi.



Slikar, ki se ne boji mraza. V St. Moritzu (Švica) vzbuja splošno pozornost in občudovanje neki londonski slikar, ki je tako malo občutljiv za mraz, da se na prostem kreta v sportnem dresu, kakor ga prikazuje naša slika.